

Državni izpitni center

M 2 2 2 5 5 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

LIKOVNA TEORIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 29. avgust 2022

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**1. naloga: Uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje**

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	10	Štiri knjige o človeških proporcih	♦ Albrecht Dürer
		Traktat o slikarstvu	♦ Leonardo da Vinci
		Nauk o barvi	♦ Johann Wolfgang Goethe
		Barvne harmonije	♦ Wilhelm Ostwald
		Slikarsko mišljenje	♦ Milan Butina
		Centralna projekcija	♦ Piero della Francesca
		Kanon	♦ Poliklet
		Od točke in linije do ploskve	♦ Vasilij Kandinski
		Modulor	♦ Le Corbusier
		Umetnost barve	♦ Johannes Itten

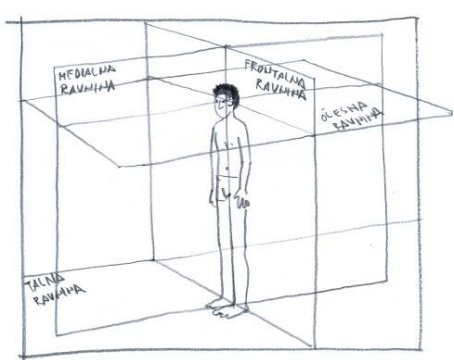
Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	2	♦ Npr. matematična geometrija oblik in likovna morfologija oblik; kemijske značilnosti snovi in likovna tehnologija; psihologija in doživljanje barv; tehnika in likovni postopki ...	<p>Za navedbo področja 1 točka, za razlago konkretne vsebine 1 točka.</p> <p>Upoštevamo tudi navedbo nekega drugega likovnega področja, če je smiselno pojasnjeno.</p> <p>Druge smiselne utemeljitve po presoji ocenjevalca.</p>

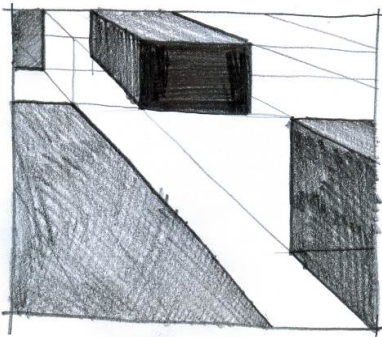
2. naloga: Likovne izrazne prvine ali elementi

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ Orisne likovne prvine – barva, svetlo-temno, točka in linija – so temeljni načini, s katerimi se orisujejo, artikulirajo orisne likovne prvine – oblika, ploskev, prostor ...	Druge smiselne utemeljitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	♦ Likovni element ali likovna prvina je izhodišče likovne ustvarjalnosti. Je njen aksiom. Kompozicijski element ali likovni artikulus pa je konkretni gradnik likovne kompozicije, oblika, ki stopa v odnos z drugimi oblikami v likovni kompoziciji ...	Druge smiselne utemeljitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	3	♦ Prostorski križ je sistem namišljenih, med seboj pravokotnih ravnin, ki delijo človeško telo (1 točka). Njegovo izhodišče je vertikalna postavitev človeka v prostoru, zato je navpičnica temeljni pojem prostorskega križa (1 točka). V odnosu do prostorskega križa človek doživlja položaje in smeri v prostoru (1 točka) ...	Druge smiselne utemeljitve po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	3	Kandidat nariše prostorski križ. ♦ 	Če je risba pravilna, niso pa poimenovani deli prostorskega križa, 1 točka. Če so deli prostorskega križa poimenovani le deloma, 2 točki. Če so deli prostorskega križa poimenovani v celoti, 3 točke. Drugačno smiselno točkovanje po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.5	2	♦ npr. konvergenca in stopnjevanje velikosti ...	Za dva pravilno poimenovana prostorska ključa 2 točki.
	2	♦ 	Za pravilno uporabljena prostorska ključa 2 točki. Pri tem mora kandidat hkrati v eni kompoziciji uporabiti oba prostorska ključa, ne pa ustvariti dveh ločenih kompozicij.
Skupaj	4		

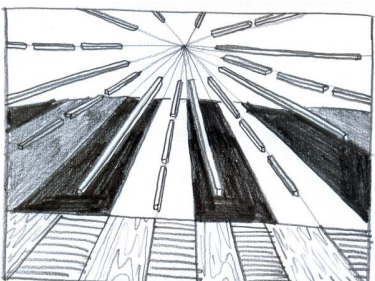
3. naloga: Likovno oblikoslovje ali morfologija

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ Likovni pojem oblike se nanaša na prostorske odnose med sestavnimi deli oblike ...	Druge smiselne razlage po presoji ocenjevalca, pri čemer pa mora kandidat omeniti, da je bistvo oblike, da ima neko strukturo in da to strukturo določajo prostorski odnosi.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	1	♦ Ker oblike poleg vida zaznavamo tudi s tipom, njihove lastnosti pogosto opisujemo z značilnostmi, ki izhajajo iz tipnega zaznavanja; tako oblike označujemo kot trde, mehke, gladke, ostre ipd. Tipna izkušnja se v zaznavanju oblik prenese v vidno izkušnjo ...	Drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	2	♦ npr. abstrakcija in realizem; oblike lahko prenašajo sporočilo ikonično, s podobami, ali abstraktno, tako da vzbujajo doživetje, ki ni odvisno od prepoznavne podob ...	Drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca. Kandidat lahko omeni, da so oblike znaki, ki prenašajo sporočilo po materialni strukturi ...

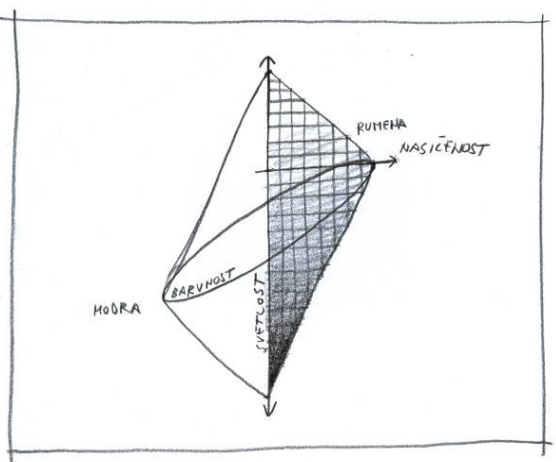
Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.4	3	♦ Ko se pojavi ena enota v formatu, se med njo in robovi formata vzpostavi močna sila. Enota postane središče, dominantna v formatu. Ko se pojavi druga enota, se med njo in prvo enoto vzpostavi napetost, v kateri lahko ena enota prevladuje (odvisno od drugih likovnih spremenljivk, velikosti, smeri, teksture ipd.). Ko se pojavijo nove likovne enote, se začne med enotami vzpostavljati hierarhija več središč v kompoziciji, ki je odvisna od različnih likovnih spremenljivk. Če enake enote zelo namnožimo, se hierarhija enot razprši v monotoni vzorec ...	Za vsako smiselno ugotovitev 1 točka, skupaj 3 točke. Drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.5	3	♦ 	Kandidat lahko doseže število s ponavljanjem barve, smeri, s svetlostnimi vrednostmi, položajem. Kompozicija se točkuje tako, da se dodeli 1 točka za vsak uporabljen način. Za tri načine torej 3 točke.
	2	♦ Ponavljajo se teksture, ponavljajo se svetlostne vrednosti, ponavljajo se smeri in število elementov.	Razlaga se ocenjuje po presoji ocenjevalca.
Skupaj	5		

4. naloga: Barvna teorija

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ A	
	1	♦ C	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	2	♦ A: kvaliteta ♦ B: tonska vrednost	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	2	♦ shema: 	
	1	♦ utemeljitev: Barvni rez zajema barve ene barvnosti, različne po svetlosti in čistosti.	
Skupaj	3		

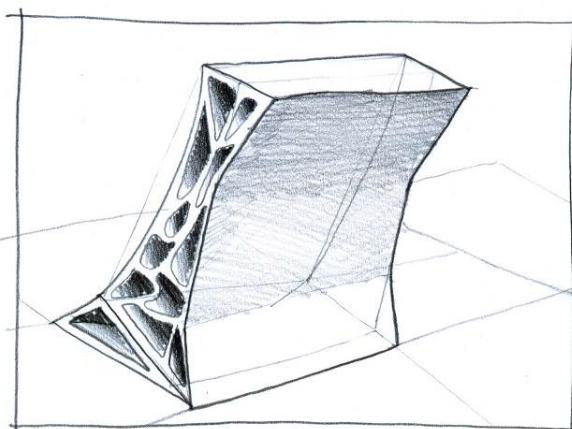
Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.4	3	tri od: ♦ prosojnost-lazurnost barv ♦ kontrasti med svetlimi in temnimi barvami (zračna perspektiva) ♦ odnosi med različnimi barvnimi kakovostmi ♦ razlike med toplimi in hladnimi barvami (barvna perspektiva) ...	

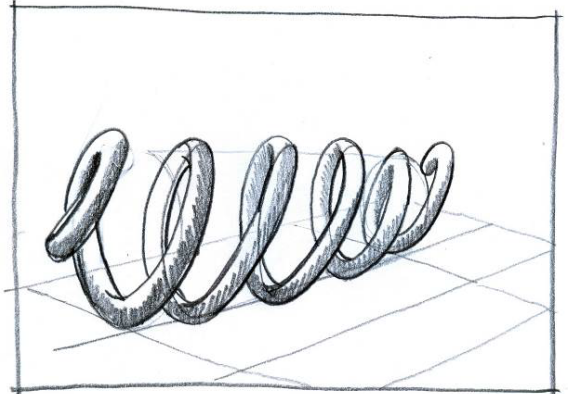
Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.5	2	♦ Kandidat mora pri razlagi modulacije omeniti, da gre za gradnjo voluminoznosti oblik po načelu toplo-hladnega (1 točka) ter da se slednja uporablja ploskovno, po barvnih ploskvah oz. fasetah (1 točka) ...	Drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

5. naloga: Likovna kompozicija

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Pri komponiranju skulpture načelno sicer veljajo enaka kompozicijska načela kakor pri komponiranju slike (1 točka). Kipar mora poleg tega upoštevati dejansko fizično ravnotežje materialov (1 točka); kompozicijo sestavljajo poleg mase, smeri, ritma, proporca tudi konkavne in konveksne oblike, površine in prostor (instalacija, performans, land-art ...). Pri kipu je potrebno upoštevati poglede z različnih zornih kotov ... 	Drugi smiselni odgovori po presoji ocenjevalca.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ <i>slika 1</i>: diagonalna, spiralna ♦ <i>slika 2</i>: trikotna, diagonalna ♦ <i>slika 3</i>: trikotna, piramidalna ♦ <i>slika 4</i>: krožna 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 	Za pravilen frontalni prikaz 1 točka, za stranski prikaz 1 točka, za ujemanje obojega 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 	Za horizontalno kompozicijo 1 točka, za spiralno kompozicijo 1 točka, za ujemanje obojega 1 točka.

IZPITNA POLA 2

Likovna naloga se vrednoti po treh merilih:

1. ustvarjalnost
2. upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja
3. tehnična izvedba

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
Ustvarjalnost	30	Ustvarjalnost se ocenjuje glede na morfološko, kompozicijsko in semantično kompleksnost izdelka.	<p>Od 0 do 6 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je neizviren. Prav tako je nezanimivo njihovo medsebojno učinkovanje.</p> <p>Od 7 do 12 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je manj izviren, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je povprečno domiselno.</p> <p>Od 13 do 18 točk dobi kandidat, čigar izbor oblik je domiselnejši, njihovo medsebojno učinkovanje v kompoziciji je izvirnejše.</p> <p>Od 19 do 24 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji sta izpeljana s smiselno uporabo kakega od kompozicijskih načel. Kompozicija kaže na višjo stopnjo ustvarjalnosti, zato preseneča.</p> <p>Od 25 do 30 točk dobi kandidat, čigar izbor in medsebojno učinkovanje oblik v kompoziciji zelo presenečata ter kažeta na visoko stopnjo ustvarjalnosti.</p>
Upoštevanje zahtev naloge in uporaba likovnoteoretskega znanja	10	Likovnoteoretsko znanje se v izdelku ocenjuje glede na skladnost uporabljenih oblikotvornih načel z izbranim oblikovnim vodilom (likovnim pojmom).	<p>Od 0 do 2 točki dobi kandidat, ki ne upošteva zahtev naloge in ne uporablja likovnoteoretskega znanja.</p> <p>Od 3 do 4 točke dobi kandidat, ki ne upošteva vseh zahtev naloge in ki izkazuje skromnejše likovnoteoretsko znanje.</p> <p>Od 5 do 6 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) pokaže zadovoljivo likovnoteoretsko znanje.</p> <p>Od 7 do 8 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže višjo raven likovnoteoretskega znanja.</p> <p>Od 9 do 10 točk dobi kandidat, ki upošteva vse zahteve naloge. V konkretnih oblikotvornih okoliščinah (likovni nalogi) dokaže zelo dobro likovnoteoretsko znanje.</p>
Tehnična izvedba	10	Tehnična izvedba se ocenjuje glede na doslednost pri uporabi likovne tehnike in likovnih materialov.	<p>Od 0 do 3 točke dobi kandidat za malomaren izdelek.</p> <p>Od 4 do 7 točk dobi kandidat, ki upošteva likovno tehniko, opaziti je še nedoslednosti v izvedbi.</p> <p>Od 8 do 10 točk dobi kandidat, ki je dosleden v tehnični izvedbi likovnega izdelka.</p>
Skupaj	50		